ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 05.09.1990 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

368

ZÁKON
České národní rady
ze dne 5. září 1990
o volbách do zastupitelstev v obcích

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ
ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Podle tohoto zákona se volí

a) obecní a městská zastupitelstva,

b) zastupitelstva měst Brna, Ostravy, Plzně a Ústí nad Labem a statutárních měst, pokud tak stanoví zákon,[1])

c) obvodní zastupitelstva ve městech Brno, Ostrava, Plzeň a Ústí nad Labem a ve statutárních městech, pokud tak stanoví zákon,[1])

d) zastupitelstvo hlavního města Prahy,

e) obvodní zastupitelstva v hlavním městě Praze,

f) místní zastupitelstva v hlavním městě Praze a ve statutárních městech, pokud tak stanoví zákon.[1])

§ 2

(1) Volby se konají na základě obecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním.

(2) Volební období zastupitelstev v obcích je čtyři roky.

§ 3

(1) Právo volit do příslušného zastupitelstva v obci, v městském obvodu nebo v městské části a do zastupitelstva hlavního města Prahy (dále jen „zastupitelstvo“) mají občané České a Slovenské Federativní Republiky, kteří jsou v obci, v městském obvodu nebo v městské části přihlášeni k trvalému pobytu[2]) a v den voleb dosáhli věku 18 let.

(2) Právo volit nemají občané, kteří byli zbaveni způsobilosti k právním úkonům nebo jejichž způsobilost k právním úkonům byla omezena.[3])

(3) Překážkou ve výkonu volebního práva je:

a) zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidu,[4])

b) výkon trestu odnětí svobody, výkon vazby nebo zadržení,

c) výkon základní nebo náhradní vojenské služby[5]) a nebo výkon civilní služby,[6]) vykonávané mimo místo trvalého pobytu.

§ 4

(1) Členem zastupitelstva může být zvolen každý občan, který má právo v obci volit.

(2) Funkce člena zastupitelstva obce je neslučitelná s funkcemi

a) soudce,

b) prokurátora prokuratury, v jejímž obvodu působnosti je zastupitelstvo,

c) příslušníka bezpečnostního sboru zařazeného do útvaru, jehož působnost se vztahuje přímo na územní obvod zastupitelstva,

d) pracovníka téhož zastupitelstva, jakož i pracovníka úřadu vykonávajícího státní správu, jehož působnost se vztahuje na územní obvod zastupitelstva.

§ 5

(1) Počet členů zastupitelstva stanoví rada příslušného národního výboru nejpozději 70 dnů přede dnem voleb. Přihlédne přitom zejména k počtu obyvatel, rozsahu a velikosti územního obvodu. Počet členů zastupitelstva se stanoví tak, aby mělo

a) obecní a městské zastupitelstvo	
v obcích do 3000 obyvatel	7-15 členů
v obcích nad 3000 do 20 000 obyvatel	15-30 členů
v obcích nad 20 000 do 50 000 obyvatel	25-40 členů
v obcích nad 50 000 obyvatel	35-50 členů
b) zastupitelstvo měst uvedených v § 1 písm. b)	50 - 70 členů
c) zastupitelstvo hlavního města Prahy	70-80 členů
d) obvodní zastupitelstvo hlavního města Prahy a obvodní zastupitelstvo měst uvedených v § 1 písm. b)	7-70 členů
e) místní zastupitelstvo v hlavním městě Praze a dalších městech, pokud tak stanoví zákon1)	
v částech města do 3000 obyvatel	7-15 členů
v částech města nad 3000 do 20 000 obyvatel	15-30 členů
v částech města nad 20 000 obyvatel	25-50 členů.

(2) Počet členů zastupitelstva, který má být zvolen oznámí příslušný národní výbor způsobem v místě obvyklým nejpozději do dvou dnů po jeho stanovení.

(3) Pokud nedojde k rozhodnutí podle odstavce 1, volí se nejmenší přípustný počet členů zastupitelstva.

(4) Rozhodujícím pro počet obyvatel obce je stav k 1. lednu roku, v němž se konají volby.

ČÁST DRUHÁ
VOLEBNÍ ÚZEMÍ

§ 6

Volby do zastupitelstev se konají v každé obci na území České republiky.

§ 7
Volební okrsky

(1) Pro odevzdávání hlasovacích lístků a pro sčítání hlasů se vytvářejí v obcích volební okrsky.

(2) Volební okrsky a volební místnost pro každý okrsek stanoví rada místního, městského, ve městech uvedených v § 1 písm. b) rada obvodního a v hlavním městě Praze rada obvodního nebo místního národního výboru (dále jen „místní národní výbor“) nejpozději 40 dnů přede dnem voleb.

(3) Volební okrsek se vytvoří tak, aby zahrnoval zpravidla nejvíce 1000 voličů.

§ 8
Volební obvody

(1) Má-li se zvolit více než 30 členů zastupitelstva, rada příslušného národního výboru vytvoří nejpozději 70 dní před dnem konání voleb volební obvody.

(2) V těchto volebních obvodech se volí poměrná část členů zastupitelstva, odpovídající počtu obyvatel v tomto obvodu, avšak nejméně 10 a nejvíce 20 členů.

(3) Seznam vytvořených volebních obvodů, jejich popis a počty členů zastupitelstva, které mají být v jednotlivých obvodech voleni, oznámí příslušný národní výbor způsobem v místě obvyklým, nejpozději do dvou dnů po jejich stanovení.

ČÁST TŘETÍ
SEZNAMY VOLIČŮ

§ 9
Zápis do seznamu voličů

(1) Občané, kteří mají právo volit, jsou zapsáni do seznamu voličů v obci, kde mají trvalý pobyt. Každý volič může být zapsán pouze v jednom seznamu voličů.

(2) Občané, kteří po sestavení seznamu voličů nabudou nebo pozbudou práva volit, budou dodatečně do seznamu voličů zapsáni nebo z něho vyškrtnuti. Stejně se postupuje při změně trvalého pobytu.

(3) U občanů, u kterých je podle § 3 odst. 3 překážka ve výkonu volebního práva, se tato skutečnost poznamená v seznamu voličů.

Sestavování seznamu voličů

§ 10

Seznamy voličů sestavuje místní národní výbor podle volebních okrsků.

§ 11

Nejpozději 21 dnů přede dnem voleb vyloží místní národní výbor ve volebních okrscích způsobem v místě obvyklým seznamy voličů tak, aby do nich mohli občané nahlédnout. Voličské seznamy musí vždy být k nahlédnutí v úředních místnostech místního národního výboru. O vyložení seznamů voličů vyrozumí místní národní výbor občany způsobem v místě obvyklým.

§ 12
Námitkové řízení

(1) Každý občan může ústně nebo písemně upozornit místní národní výbor na chyby a nesprávnosti v seznamu voličů a navrhnout opravu; nejdéle však do sedmi dnů přede dnem voleb. Místní národní výbor je povinen do tří dnů provést opravu v seznamu voličů, který je k nahlédnutí u místního národního výboru, nebo občanovi písemně sdělit, z jakých důvodů nelze opravu provést.

(2) Bude-li návrh zamítnut, může jej občan předložit okresnímu soudu příslušnému podle volebního okrsku; soud je povinen rozhodnout do tří dnů. Pro řízení platí ustanovení občanského soudního řádu o přezkoumávání rozhodnutí jiných orgánů.[7]) Podle rozhodnutí soudu provede místní národní výbor a v den voleb okrsková volební komise opravu v seznamu voličů. Řízení před soudem nepodléhá soudnímu poplatku.

ČÁST ČTVRTÁ
VOLEBNÍ ORGÁNY

§ 13
Všeobecná ustanovení

(1) Volby do zastupitelstev v České republice řídí Česká volební komise. V okresech řídí volby do zastupitelstev okresní volební komise a v obcích místní volební komise. V hlavním městě Praze a ve městech uvedených v § 1 písm. b) řídí volby do zastupitelstev těchto měst městské volební komise a volby do obvodních a místních zastupitelstev uvedených měst místní volební komise.

(2) Ve volebních okrscích se zřizují okrskové volební komise.

(3) Členem volební komise může být každý občan delegovaný volební stranou, starší 18 let, který nebyl zbaven způsobilosti k právním úkonům, či jehož způsobilost k právním úkonům nebyla omezena a u kterého nejsou překážky ve výkonu volebního práva (§ 3 odst. 3). Kandidát na člena zastupitelstva nemůže být v obci, kde kandiduje, členem městské, místní nebo okrskové volební komise.

(4) Členové volební komise se ujímají své funkce složením slibu tohoto znění: „Slibuji na svou čest, že budu svědomitě a nestranně vykonávat svou funkci a budu se přitom řídit zákony a jinými právními předpisy.“ Slib skládá člen volební komise tak, že se podepíše pod písemné znění slibu.

(5) Volební komise se usnáší za přítomnosti nadpoloviční většiny svých členů většinou hlasů. V případě rovnosti hlasů se návrh pokládá za zamítnutý.

(6) Volební komise na svém prvním zasedání určí losem ze svého středu předsedu a místopředsedu. Předseda a místopředseda nesmí být členy téže volební strany (§ 18).

(7) Zapisovatele České volební komise jmenuje vláda České republiky. Zapisovatele okresní a městské volební komise jmenuje tajemník příslušného národního výboru zpravidla z pracovníků příslušného národního výboru. Zapisovatele místní a okrskové volební komise jmenuje tajemník

příslušného národního výboru zpravidla z pracovníků nebo funkcionářů tohoto národního výboru. Zapisovatele volební komise je třeba jmenovat nejpozději 10 dnů před ustavením komise. Zapisovatel má právo zúčastnit se jednání volební komise s poradním hlasem a právo podávat komisi návrhy. Zapisovatel skládá slib ve znění stanoveném v odstavci 4 tomu, kdo ho jmenoval.

(8) Česká volební komise, jakož i okresní, městské, místní volební komise si mohou k výpočetnímu zpracování výsledků voleb vytvářet odborné (sumarizační) útvary. V obcích nad 5000 obyvatel je příslušný orgán státní statistiky povinen přidělit pracovníky. Tito pracovníci skládají slib ve znění stanoveném v odstavci 4.

(9) Činnost volební komise je ukončena 15. dnem po uveřejnění celkových výsledků voleb Českou volební komisí.

§ 14
Česká volební komise

(1) Do České volební komise může delegovat nejpozději 60 dnů přede dnem voleb každá volební strana, která podává kandidátní listiny do obecních zastupitelstev alespoň ve čtvrtině okresů, dva členy a dva náhradníky.

(2) První zasedání České volební komise svolá do tří dnů po uplynutí lhůty uvedené v odstavci 1 předseda vlády České republiky.

(3) Česká volební komise zejména:

a) dozírá na dodržování právních předpisů o volbách,

b) rozhoduje o stížnostech na postup okresních volebních komisí a městských volebních komisí v Praze a městských volebních komisí ve městech uvedených v § 1 písm. b) a o odvoláních proti jejich rozhodnutím,

c) zjišťuje a zveřejňuje celkové výsledky voleb do zastupitelstev v České republice,

d) plní další úkoly podle tohoto zákona.

§ 15
Okresní a městské volební komise

(1) Do okresní a městské volební komise (dále jen „okresní volební komise“) může delegovat nejpozději 60 dnů přede dnem voleb dva členy a dva náhradníky každá volební strana, která podává kandidátní listinu alespoň ve čtvrtině obcí okresu. Totéž platí pro volební stranu v hlavním městě Praze a ve městech uvedených v § 1 písm. b), podává-li kandidátní listinu alespoň ve čtvrtině městských obvodů a současně do zastupitelstva města, v hlavním městě Praze do zastupitelstva hlavního města Prahy.

(2) První zasedání okresní volební komise svolá do tří dnů po uplynutí lhůty uvedené v odstavci 1 předseda, popřípadě primátor příslušného národního výboru.

(3) Okresní volební komise

a) dozírá na dodržování právních předpisů o volbách,

b) rozhoduje o stížnostech na postup místních volebních komisí,

c) shrnuje výsledky voleb do obecních a městských zastupitelstev obcí v okrese, do obvodních zastupitelstev v hlavním městě Praze a ve městech uvedených v § 1 písm. b) a do místních zastupitelstev ve městech uvedených v § 1 písm. f),

d) předá volební dokumenty do úschovy příslušnému národnímu výboru,

e) plní další úkoly podle tohoto zákona a úkoly, kterými ji pověří Česká volební komise.

(4) Městská volební komise v hlavním městě Praze zjišťuje výsledky voleb do zastupitelstva hlavního města Prahy a městské volební komise ve městech uvedených v § 1 písm. b) zjišťují výsledky voleb do zastupitelstev uvedených měst.

§ 16
Místní volební komise

(1) Do místní volební komise může delegovat nejpozději 60 dnů přede dnem voleb dva členy a dva náhradníky každá volební strana, která podává kandidátní listinu pro volby do zastupitelstva.

(2) První zasedání místní volební komise svolá do tří dnů po uplynutí lhůty uvedené v odstavci 1 předseda příslušného národního výboru.

(3) Místní volební komise

a) rozhoduje o stížnostech na postup okrskových volebních komisí,

b) projednává a registruje kandidátní listiny,

c) zjišťuje výsledky hlasování do zastupitelstva obce.

(4) Místní volební komise plní úkoly okrskové volební komise, je-li zastupitelstvo voleno v jediném volebním okrsku.

§ 17
Okrsková volební komise

(1) Každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volbu do zastupitelstva, může delegovat nejpozději do 40 dnů přede dnem voleb jednoho člena a jednoho náhradníka jako své zástupce do každé okrskové volební komise toho volebního okrsku, ve kterém se do obecního zastupitelstva volí. S přihlédnutím k místním potřebám může rada místního národního výboru vyzvat volební strany, aby do okrskové volební komise delegovaly větší počet zástupců.

(2) Okrsková volební komise musí mít nejméně pět členů. Nevyšlou-li volební strany své zástupce, popřípadě vyšší počet zástupců, doplní potřebný počet členů okrskové volební komise rada místního národního výboru.

(3) První zasedání okrskové volební komise svolá do 10 dnů po uplynutí lhůty uvedené v odstavci 1 předseda příslušného místního národního výboru.

(4) Okrsková volební komise

a) zajišťuje průběh hlasování, zejména dozírá na správné odevzdávání hlasovacích lístků a dbá o pořádek ve volební místnosti,

b) sčítá hlasy a sepíše zápis o průběhu a výsledku hlasování, který předloží neprodleně příslušné místní volební komisi,

c) ostatní volební dokumenty odevzdá do úschovy příslušnému národnímu výboru.

ČÁST PÁTÁ

Oddíl 1
PROJEDNÁNÍ KANDIDÁTNÍCH LISTIN

§ 18
Volební strana

Volební stranou podle tohoto zákona se rozumí registrované politické strany a politická hnutí[8]) a jejich koalice (dále jen „politická strana“) a nezávislí kandidáti, popřípadě jejich sdružení.

§ 19
Kandidátní listiny

(1) Kandidátní listiny pro volby do zastupitelstva obce mohou podávat volební strany (§ 18). Kandidátní listiny se podávají nejpozději 55 dnů přede dnem voleb ve dvojím stejnopise zapisovateli místní volební komise; kandidátní listiny pro volbu do zastupitelstva hlavního města Prahy a do zastupitelstev měst uvedených v § 1 písm. b) se podávají zapisovateli příslušných městských volebních komisí. Volební strana, jejíž součástí není politická strana, ke kandidátní listině připojí originál petice se jménem, příjmením, rodným číslem, trvalým pobytem a podpisy oprávněných voličů podporujících její kandidaturu. V obcích a částech města do 1000 obyvatel je třeba připojit 20 podpisů, do 3000 obyvatel 30 podpisů, do 20 000 obyvatel 100 podpisů, do 50 000 obyvatel 200 podpisů a nad 50 000 obyvatel 400 podpisů. Podpisy kandidátů se nezapočítávají.

(2) Kandidátní listina obsahuje:

a) název zastupitelstva,

b) označení volebního obvodu, je-li vytvořen,

c) název volební strany,

d) jméno, příjmení, věk, povolání a trvalý pobyt kandidátů a jejich pořadí na kandidátní listině,

e) označení zmocněnce volební strany a jeho náhradníka s uvedením přesné adresy; zmocněncem ani jeho náhradníkem nemůže být kandidát; zmocněnec u nezávislého kandidáta se nestanovuje,

f) jde-li o koalici politických stran nebo hnutí, označení strany nebo hnutí, které kandidáta navrhlo.

(3) Volební strana může na kandidátní listině uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik činí počet členů zastupitelstva volených do příslušného zastupitelstva.

(4) Každá volební strana (§ 18) může, nejsou-li vytvořeny volební obvody, podat jednu kandidátní listinu. Jsou-li pro územní obvod zastupitelstva vytvořeny volební obvody (§ 8), může volební strana podat pro každý volební obvod pouze jednu kandidátní listinu. Na kandidátní listině může uvést nanejvýš tolik kandidátů, kolik má být v obvodu voleno členů zastupitelstva. Kandidát do zastupitelstva může být uveden jen na kandidátní listině pro jeden volební obvod. Petici podle odstavce 1 podává volební strana pouze jednu.

(5) Ke kandidátní listině musí být přiloženo vlastnoručně podepsané prohlášení kandidáta, že souhlasí se svou kandidaturou, že mu nejsou známy překážky volitelnosti a že nedal souhlas k tomu, aby byl uveden na jiné kandidátní listině.

§ 20
Projednání kandidátních listin místní volební komisí

(1) Místní volební komise přezkoumá předložené kandidátní listiny a v případě, že nesplňují náležitosti uvedené v § 19 odst. 2 a 5 vyzve volební stranu, aby ve stanovené lhůtě nejpozději 45 dnů před konáním voleb závady odstranila; jinak ji nezaregistruje.

(2) Místní volební komise škrtne

a) kandidáta na kandidátní listině, u níž není připojeno prohlášení podle § 19 odst. 5,

b) kandidáta v případě, že je uveden na kandidátních listinách více volebních stran nebo na více kandidátních listinách téže volební strany ve volebních obvodech (§ 8), a to na té kandidátní listině, ke které není připojeno prohlášení podle § 19 odst. 5; podepsal-li kandidát prohlášení k více kandidátním listinám, škrtne jej místní volební komise na všech kandidátních listinách,

c) ty kandidáty, kteří jsou kandidováni nad nejvýše stanovený počet (§ 19 odst. 3 a 4).

(3) Místní volební komise zaregistruje platné kandidátní listiny, nejpozději však 45 dnů přede dnem voleb a oznámí to písemně volebním stranám. Registrace je podmínkou pro rozmnožení kandidátních listin.

§ 21
Vzdání se a odvolání kandidatury

(1) Kandidát se může do 48 hodin před zahájením voleb písemně vzdát své kandidatury.

(2) U kandidátních listin, podaných politickými stranami, může do téhož okamžiku odvolat kandidaturu kandidáta zmocněnec.

(3) Prohlášení o vzdání se nebo odvolání kandidatury je nutno doručit v této lhůtě ve dvojím stejnopise předsedovi místní volební komise, který zajistí jeho zveřejnění ve všech volebních místnostech. Prohlášení nelze vzít zpět.

(4) Bylo-li prohlášení o vzdání se nebo odvolání kandidatury učiněno po zaregistrování, zůstává kandidát a údaje o něm na hlasovacím lístku, ale při zjišťování výsledků hlasování se k němu nepřihlíží.

§ 22
Hlasovací lístky

(1) Předseda místní, popřípadě městské volební komise zajistí prostřednictvím příslušného místního národního výboru tisk hlasovacích lístků.

(2) V záhlaví každého hlasovacího lístku musí být uveden název obce (městského obvodu nebo městské části) a počet členů zastupitelstva, který má být zvolen, dále označení volebního obvodu, pokud byl vytvořen. Hlasovací lístky jsou opatřeny razítkem téže barvy příslušného místního národního výboru, které musí být na všech hlasovacích lístcích otištěno na stejném místě. Hlasovací lístky pro volby do zastupitelstva hlavního města Prahy a zastupitelstev měst uvedených v § 1 písm. b) jsou označeny na levém okraji svislým barevným pruhem.

(3) Kandidáti každé volební strany jsou uvedeni v pořadí určeném volební stranou zarámovaném v samostatných sloupcích seřazených vedle sebe, popřípadě i ve sloupcích pod sebou na společném hlasovacím lístku. U každého kandidáta se uvede jeho jméno, příjmení, věk, povolání a část obce, ve které má trvalý pobyt, před jménem kandidáta se umístí rámeček a pořadové číslo. Pokud je volební stranou koalice politických stran nebo politických hnutí, uvede se u každého

kandidáta údaj, za kterou z těchto stran či hnutí v koalici kandiduje. Každý sloupec je nadepsán názvem volební strany. Dále je v záhlaví sloupce umístěn čtvereček, a to tehdy, jestliže na příslušné listině jsou alespoň dva kandidáti. Pořadí sloupců pro jednotlivé volební strany na hlasovacím lístku vylosuje místní volební komise při ukončení registrace kandidátních listin.

(4) Hlasovací lístky pro volby do příslušného zastupitelstva musí být tištěny na papíru téže barvy, jakosti a rozměrů, přičemž pro označení všech volebních stran i pro údaje o všech kandidátech musí být použito stejných druhů a velikostí písma.

(5) Předsedové příslušných národních výborů zajistí dodání hlasovacích lístků všem voličům do tří dnů přede dnem konání voleb a v den voleb okrskovým volebním komisím.

§ 23

Pro volby do zastupitelstva hlavního města Prahy a do zastupitelstev měst uvedených v § 1 písm. b) plní úkoly svěřené místním volebním komisím v § 20, § 21 odst. 3 a § 22 odst. 1 městské volební komise.

Oddíl 2
PŘÍPRAVA VOLEB

§ 24
Den voleb

(1) Volby do zastupitelstev se konají téhož dne v každé obci na území České republiky.

(2) Předsednictvo České národní rady vyhlašuje volby do zastupitelstev a stanoví den voleb nejpozději 75 dnů před jejich konáním. Usnesení předsednictva České národní rady se uveřejňuje ve Sbírce zákonů.

(3) Volby se konají v určený den od 8.00 do 20.00 hodin. Pokud to místní potřeby vyžadují, může rada místního národního výboru stanovit začátek voleb na dřívější hodinu a ukončení na hodinu pozdější.

§ 25
Informování voličů

Místní národní výbor vyhlásí nejpozději do 15 dnů přede dnem voleb způsobem v místě obvyklým dobu a místo konání voleb v obci. Bylo-li na území obce zřízeno více volebních okrsků, uvede místní národní výbor, které části obce připadají k jednotlivým volebním okrskům. Ve vyhlášce místní národní výbor zdůrazní povinnost voliče mít u sebe občanský (osobní) průkaz a uvede v ní další potřebné údaje nutné k nerušenému průběhu voleb.

§ 26
Přípravy ve volební místnosti

Předseda okrskové volební komise zkontroluje před zahájením volby za přítomnosti komise volební schránku, popřípadě přenosnou volební schránku, a zapečetí ji. Zkontroluje také vybavení volební místnosti, zda je připraven seznam voličů a dostatečný počet hlasovacích lístků a obálek a zda je vyvěšen seznam kandidátů, kteří nadále nekandidují. Všechny obálky musí být stejné barvy, velikosti, tvaru a kvality papíru.

§ 27
Prostory pro úpravu hlasovacích lístků

Ve volebních místnostech jsou pro úpravu hlasovacích lístků určeny zvláštní prostory oddělené tak, aby byla zaručena tajnost hlasování. Počet těchto prostorů určí okrsková volební komise v potřebném časovém předstihu s přihlédnutím k počtu voličů ve volebním okrsku.

Oddíl 3
VOLEBNÍ KAMPAŇ

§ 28

(1) Dobou volební kampaně se pro účely tohoto zákona rozumí období počínající 25. dnem a končící 48 hodin před zahájením voleb.

(2) V době volební kampaně má každá samostatně kandidující politická strana rovný přístup ke státním veřejným sdělovacím prostředkům. Všechny volební strany mají rovný přístup k místním veřejným sdělovacím prostředkům.

(3) Místní národní výbor vyhradí veřejnou plochu pro vylepování předvolebních plakátů. Její využívání musí odpovídat zásadě rovnosti volebních stran. Všechny volební strany mají rovný přístup k místním veřejným shromažďovacím prostorám.

(4) 48 hodin před zahájením voleb a v den voleb je zakázána volební agitace pro volební strany slovem, písmem, zvukem i obrazem ve státních a místních veřejných sdělovacích prostředcích, v budovách, kde sídlí okrskové volební komise a v jejich bezprostředním okolí, vylepování plakátů a konání předvolebních shromáždění.

ČÁST ŠESTÁ
HLASOVÁNÍ

§ 29
Zahájení hlasování

Po provedení kontroly podle § 26 prohlásí předseda okrskové volební komise se souhlasem komise volby za zahájené. Jako první hlasují předseda a ostatní členové komise, pokud jsou oprávněni v tomto volebním okrsku hlasovat.

§ 30
Hlasování

(1) Volič hlasuje osobně. Zastoupení není přípustné. Členové okrskové volební komise nesmějí voličům upravovat hlasovací lístky. Voliči předstupují před okrskovou volební komisi a hlasují v pořadí, v jakém se dostavili do volební místnosti.

(2) Volič po příchodu do volební místnosti prokáže svým občanským (osobním) průkazem, že má právo v daném okrsku volit. Neprokáže-li, že má trvalý pobyt v místě, pro které byl okrsek vytvořen, nebude mu hlasování umožněno. Požaduje-li volič hlasovací lístek, okrsková komise mu jej vydá.

§ 31
Způsob hlasování

(1) Po záznamu v seznamu voličů volič obdrží od okrskové volební komise prázdnou obálku opatřenou úředním razítkem a podpisem pověřeného člena okrskové volební komise (dále jen „úřední obálka“), poté vstoupí do prostoru určenému k úpravě hlasovacích lístků. V prostorech nesmí být (s výjimkou případů uvedených v § 32) nikdo přítomen zároveň s voličem, a to ani člen okrskové volební komise.

(2) Každý volič může volit nejvýše tolik kandidátů, kolik členů zastupitelstva má být zvoleno.

(3) Volič může na hlasovacím lístku označit v rámečku před jménem kandidáta křížkem toho kandidáta, pro kterého hlasuje, a to v kterémkoliv ze sloupců, v nichž jsou uvedeni kandidáti jednotlivých volebních stran.

(4) Volič může na hlasovacím lístku označit křížkem ve čtverečku v záhlaví sloupce s kandidáty volební strany nejvýše jednu volební stranu. Zároveň může označit v rámečku před jménem kandidáta křížkem další kandidáty, pro které hlasuje, a to v libovolných samostatných sloupcích, ve kterých jsou uvedeny ostatní volební strany. Takto volí předně jednotlivě označené kandidáty, dále tolik kandidátů označené volební strany, kolik činí rozdíl počtu členů zastupitelstva, kteří mají být zvoleni, a to v pořadí, v němž jsou kandidáti označené volební strany uvedeni v jejím sloupci.

(5) Poté hlasovací lístek (lístky) vloží do úřední obálky.

(6) Volič hlasuje tak, že po opuštění prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků vloží úřední obálku do volební schránky. Voliči, který se neodebral do tohoto prostoru, komise hlasování neumožní.

(7) Volič může požádat z důvodů hodných zvláštního zřetele o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost. V takovém případě okrsková volební komise vyšle k voliči dva své členy s přenosnou volební schránkou, úřední obálkou a hlasovacími lístky. Volič hlasuje tak, aby se dodržela tajnost hlasování.

§ 32
Pomoc druhých osob při hlasování

Volič, který nemůže sám upravit hlasovací lístek pro tělesnou vadu nebo proto, že nemůže číst nebo psát, má právo vzít s sebou do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků jiného voliče, nikoliv však člena volební komise, aby za něj hlasovací lístek podle jeho pokynů upravil a popřípadě vložil do úřední obálky.

§ 33
Pořádek ve volební místnosti a v jejím bezprostředním okolí

Za pořádek ve volební místnosti a v jejím bezprostředním okolí odpovídá předseda okrskové volební komise. Jeho pokyny k zachování pořádku ve volební místnosti a důstojného průběhu hlasování jsou závazné pro všechny přítomné.

§ 34
Přerušení hlasování

Nastanou-li okolnosti, které znemožňují zahájit hlasování, pokračovat v něm nebo je ukončit, může okrsková volební komise po dohodě s místní volební komisí odročit zahájení hlasování na

pozdější hodinu, přerušit je nebo prodloužit dobu hlasování. Celková doba hlasování (§ 24) však tímto opatřením nesmí být zkrácena. Okrsková volební komise o takovém opatření vyrozumí voliče způsobem v místě obvyklým. V případě, že hlasování je přerušeno, zapečetí předseda okrskové volební komise volební dokumenty a volební schránku. Při opětovném zahájení hlasování předseda za přítomnosti komise neporušenost pečeti ověří a poznamená to v zápise o průběhu hlasování.

§ 35
Ukončení hlasování

(1) Jakmile uplyne hodina stanovená pro ukončení voleb, uzavře se volební místnost, avšak před tím odvolí ještě všichni, kteří jsou ve volební místnosti nebo před ní. Potom prohlásí předseda okrskové volební komise hlasování za ukončené. Hlasování je možno také prohlásit za ukončené poté, kdy odvolili všichni voliči zapsaní do seznamu voličů.

(2) Členové volebních komisí a pracovníci jejich odborných útvarů nesmějí poskytovat informace o průběhu a výsledcích voleb až do podepsání zápisu o výsledku hlasování.

ČÁST SEDMÁ
ZJIŠTĚNÍ A VYHLÁŠENÍ VÝSLEDKŮ VOLEB

§ 36
Přítomnost při sčítání

V místnosti, kde okrsková volební komise sčítá hlasy, mají právo být přítomni členové volebních komisí vyššího stupně, jejich zapisovatelé a pracovníci jejich odborných útvarů, jakož i osoby, kterým k tomu dala povolení okresní volební komise.

§ 37
Sčítání hlasů okrskovou volební komisí

(1) Po ukončení hlasování dá předseda soustředit nepoužité hlasovací lístky a nepoužité obálky. Z nepoužitých hlasovacích lístků oddělí potřebný počet pro sčítání hlasů a označí je zvlášť pro tento účel. Ostatní nepoužité hlasovací lístky a nepoužité obálky vloží do zvláštní schránky, kterou zapečetí. Poté dá otevřít volební schránku. V případě, že bylo okrskovou volební komisí na výslovnou žádost jednotlivých voličů použito i přenosné volební schránky, komise obsah schránek po jejich otevření smísí.

(2) Okrsková volební komise vyjme obálky s hlasovacími lístky z volební schránky, spočítá úřední obálky a porovná počet obálek se záznamy v seznamu voličů. Neúřední obálky komise vyloučí.

(3) Po vynětí hlasovacích lístků z úředních obálek komise sečte hlasy pro jednotlivé kandidáty a jednotlivé volební strany (§ 31 odst. 3, 4). Počet hlasů odevzdaných pro volební stranu je dán součtem všech hlasů, který obdrželi všichni její kandidáti.

(4) Každý člen okrskové volební komise může nahlížet do hlasovacích lístků. Předseda okrskové volební komise kontroluje správnost sčítání hlasů.

§ 38
Posuzování hlasovacích lístků

(1) Neplatné jsou hlasovací lístky, které nejsou

a) na předepsaných tiskopisech,

b) v úředních obálkách.

(2) Hlas voliče je neplatný,

a) jestliže neoznačil na hlasovacím lístku ani jednoho kandidáta a zároveň ani jednu volební stranu,

b) označil-li na hlasovacím lístku křížkem v rámečku před jménem kandidáta více kandidátů než má být voleno,

c) označil-li na hlasovacím lístku křížkem ve čtverečku záhlaví sloupce volební strany více než jednu volební stranu.

(3) Je-li při způsobu volby podle ustanovení § 31 odst. 4 označena volební strana a současně kandidát ve sloupci této volební strany, k označení kandidátů se nepřihlíží.

(4) Je-li v obálce několik hlasovacích lístků do téhož zastupitelstva se shodně označenou volbou kandidátů, počítají se jako jeden hlas. Liší-li se od sebe hlasovací lístky pouze počtem jinak shodně provedených voleb kandidátů, přihlíží se k tomu hlasovacímu lístku, na kterém byla označena volba více kandidátů. V ostatních případech jsou všechny stejné hlasovací lístky neplatné.

(5) Poškození, přeložení, přetržení nemá na platnost hlasovacího lístku vliv. K jiným než zákonem stanoveným úpravám hlasovacího lístku se nepřihlíží.

(6) Ve sporných případech rozhoduje o platnosti hlasovacího lístku okrsková volební komise s konečnou platností hlasováním.

§ 39
Zápis o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku

(1) Okrsková volební komise vyhotoví ve dvojím stejnopise zápis o průběhu a výsledku hlasování, který podepíší předseda, místopředseda a ostatní členové komise a zapisovatel. Důvody odmítnutí podpisu se poznamenají.

(2) V zápise okrskové volební komise o průběhu a výsledku hlasování musí být uvedeno:

a) doba počátku a ukončení hlasování, popřípadě jeho přerušení a důvody jeho přerušení,

b) celkový počet osob ve volebním okrsku zapsaných do seznamu voličů,

c) počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky,

d) počet odevzdaných úředních obálek,

e) počet platných hlasů, odevzdaných pro každou volební stranu,

f) počet platných hlasů, odevzdaných pro jednotlivé kandidáty,

g) stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány okrskové volební komisi, usnesení, která komise přijala a jejich zdůvodnění.

(3) K uvedení údajů podle odstavce 2 písm. e) a f) využije komise potřebný počet nepoužitých hlasovacích lístků, které po ukončení hlasování pro tento účel označil předseda za přítomnosti komise.

§ 40
Skončení jednání v okrskové volební komisi

(1) Po sečtení hlasů a podepsání zápisů o průběhu a výsledku hlasování ohlásí předseda okrskové volební komise výsledek hlasování a jeden stejnopis zápisu zašle neprodleně místní volební komisi a vyčká jejího pokynu k ukončení činnosti.

(2) Okrsková volební komise zapečetí odevzdané hlasovací lístky, úřední obálky a seznamy voličů a předá je spolu s ostatními volebními dokumenty příslušnému národnímu výboru do úschovy.

§ 41
Sčítání hlasů v místní volební komisi

(1) Místní volební komise sčítá hlasy a zjišťuje výsledky hlasování v obci na podkladě zápisů o průběhu a výsledku hlasování zaslaných okrskovými volebními komisemi. Jestliže byly vytvořeny volební obvody, provede komise úkony uvedené v odstavcích 2 až 5 pro každý volební obvod zvlášť.

(2) Místní volební komise po přezkoumání zápisů okrskových volebních komisí zjistí, kolik hlasů bylo odevzdáno pro každého kandidáta na kandidátní listině a kolik pro každou kandidátní listinu. Poté dělí celkový počet platných hlasů, který obdržela kandidátní listina postupně lichými čísly počínaje jednou, třemi atd. tak, aby počet dělících operací odpovídal počtu kandidátů, kteří jsou na kandidátní listině.

(3) Podíly vypočítané způsobem uvedeným v odstavci 2 seřadí místní volební komise podle jejich velikosti až do počtu mandátů, které mají být při volbách do zastupitelstva přiděleny. Za každý podíl v této početní řadě obsažený získá kandidátní listina jeden mandát. V případě rovnosti podílu je rozhodující celkový počet hlasů, který získala kandidátní listina, jinak rozhodne los.

(4) Mandáty přidělené kandidátní listině přikáže na ní uvedeným kandidátům podle pořadí určeného počty hlasů, které byly pro ně odevzdány. V případě rovnosti hlasů je rozhodující pořadí kandidáta na kandidátní listině.

(5) Kandidáti, kteří neobdrželi mandát, se stávají náhradníky v pořadí podle počtu, pro ně odevzdaných hlasů. Nezíská-li kandidátní listina žádný mandát, kandidáti na ní uvedení se náhradníky nestávají.

(6) Místní volební komise vydá kandidátům zvoleným za členy osvědčení o zvolení.

§ 42
Zápis místní volební komise

(1) Místní volební komise vyhotoví ve dvou stejnopisech zápis o výsledku voleb v obci. Zápis podepíší předseda, místopředseda, ostatní členové a zapisovatel místní volební komise. Důvody odmítnutí podpisu se poznamenají.

(2) V zápise místní volební komise musí být uvedeny:

a) počet volebních okrsků v obci a počet okrskových volebních komisí, které zaslaly výsledek hlasování,

b) počet volebních obvodů, pokud byly vytvořeny,

c) počet osob, zapsaných v seznamech voličů v obci,

d) počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky,

e) počet odevzdaných úředních obálek,

f) počet platných hlasů, odevzdaných pro každou volební stranu,

g) počet hlasů odevzdaných pro jednotlivé kandidáty,

h) jména kandidátů, kteří byli zvoleni do zastupitelstva a na kandidátce které volební strany byli uvedeni,

i) jména náhradníků jednotlivých volebních stran v pořadí dle § 41 odst. 5,

j) stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány místní volební komisi, usnesení, která komise přijala a jejich stručné zdůvodnění.

(3) K uvedení údajů podle odstavce 2 písm. e) a f) místní volební komise využije potřebný počet nepoužitých hlasovacích lístků (předaných jí okrskovými volebními komisemi), které po ukončení voleb pro tento účel označil předseda za přítomnosti komise.

(4) Po podepsání obou stejnopisů zápisu o výsledku hlasování zašle předseda jeden stejnopis neprodleně okresní volební komisi.

§ 43
Vyhlášení výsledků voleb

Místní volební komise vyhlásí výsledky voleb do příslušného zastupitelstva zveřejněním na úřední desce bezodkladně po vyhotovení zápisu o výsledku hlasování (§ 42 odst. 4).

§ 44

Pro volby do zastupitelstev měst uvedených v § 1 písm. b) plní úkoly místní volební komise uvedené v § 41, 42 a 43 městská volební komise uvedených měst; tyto úkoly pro volby do zastupitelstva hlavního města Prahy plní městská volební komise hlavního města Prahy.

§ 45
Zápis okresní volební komise

(1) Okresní volební komise zjistí výsledky hlasování v okrese na podkladě zápisů místních volebních komisí o výsledku a průběhu hlasování v obci.

(2) Okresní volební komise vyhotoví ve dvou stejnopisech zápis o výsledku hlasování v okrese. Zápis podepíší předseda, místopředseda, ostatní členové a zapisovatel okresní volební komise. Důvody odmítnutí se poznamenají.

(3) V zápise okresní volební komise musí být uvedeny:

a) celkový počet obcí, ve kterých bylo zvoleno zastupitelstvo,

b) celkový počet osob zapsaných v seznamech voličů v okrese,

c) celkový počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky,

d) počet zvolených členů příslušných zastupitelstev podle jednotlivých volebních stran.

(4) Po podepsání obou stejnopisů zápisu o výsledku hlasování zašle předseda jeden stejnopis zápisu neprodleně České volební komisi.

§ 46
Zápis České volební komise a uveřejnění výsledku voleb

(1) Česká volební komise zjišťuje výsledky voleb do zastupitelstev na území České republiky.

(2) Česká volební komise vyhotoví zápis o výsledku hlasování v České republice, který podepíší předseda, místopředseda, ostatní členové a zapisovatel České volební komise. Důvody odmítnutí podpisů se poznamenají.

(3) V zápise o výsledku voleb se uvede:

a) celkový počet obcí, ve kterých bylo zvoleno zastupitelstvo,

b) celkový počet osob zapsaných v seznamu voličů v České republice,

c) celkový počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky,

d) celkový počet členů zvolených do zastupitelstev podle volebních stran.

(4) Česká volební komise uveřejní celkové výsledky voleb do zastupitelstev ihned po podepsání zápisu.

§ 47
Opatření k dodatečnému provedení voleb

Nedošlo-li z jakýchkoli důvodů v některé obci k řádnému provedení voleb podle tohoto zákona, předsednictvo České národní rady nejpozději do týdne po vyhlášení výsledků voleb učiní opatření, aby volby byly dodatečně nebo znovu provedeny. Zákonné lhůty mohou být přitom přiměřeně zkráceny.

§ 48
Volební stížnost

(1) Stížnost na platnost voleb může vznést každý volič, zapsaný do seznamu voličů v obci nebo každá volební strana, která podala v obci kandidátní listinu, mají-li za to, že došlo k závažnému porušení volebních předpisů, které mohlo podstatným způsobem ovlivnit jejich výsledek. Stížnost se předkládá písemně do 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb místní volební komisí příslušnému krajskému soudu.

(2) Krajský soud projedná stížnost do 10 dnů v senátu složeném z předsedy a dvou soudců. Ustanovení občanského soudního řádu o přezkoumávání rozhodnutí jiných orgánů se použijí přiměřeně.

(3) Proti usnesení krajského soudu o stížnosti se nelze odvolat.

(4) Stanovisko obsažené v usnesení zašle krajský soud příslušnému zastupitelstvu.

§ 49
Obsazování uprázdněných mandátů

(1) Uprázdní-li se mandát v zastupitelstvu, nastupuje za člena zastupitelstva náhradník z kandidátní listiny téže volební strany podle pořadí určeného počtem hlasů, které obdržel. V případě rovnosti hlasů rozhoduje los; losování provádí starosta obce.

(2) Není-li náhradník, zůstane mandát uprázdněn až do konce volebního období.

(3) Za člena zastupitelstva prohlásí obecní rada nebo zastupitelstvo náhradníka uvedeného v odstavci 1 do 15 dnů poté, co se uprázdnil mandát. O tom vydá novému členu zastupitelstva osvědčení.

§ 50
Zánik mandátu

(1) Člen zastupitelstva, který přestal být volitelný, ztrácí mandát. Odmítnutí slibu nebo slib s výhradou má za následek ztrátu mandátu. Ztrátu mandátu vysloví zastupitelstvo, o jehož člena jde.

(2) Člen zastupitelstva se může svého mandátu vzdát. Mandát zaniká okamžikem, kdy rada zastupitelstva nebo starosta[1]) písemnou rezignaci obdrží.

(3) Člen zastupitelstva, který se dopustí úmyslného trestného činu, ztrácí mandát pravomocným rozhodnutím soudu.

(4) Z důvodu neslučitelnosti ztrácí člen zastupitelstva mandát převzetím funkcí uvedených v § 4 odst. 2. Ztrátu mandátu vysloví rada zastupitelstva.

(5) Člen zastupitelstva ztrácí mandát v případech uvedených v § 56 odst. 1 písm. a) a b). Mandát zaniká dnem nových voleb.

ČÁST OSMÁ
OPATŘENÍ K ZAJIŠTĚNÍ VOLEB

§ 51
Opatření pomocných prostředků

(1) Všechny pomocné prostředky, zejména volební místnosti a potřeby pro ně, úřední obálky a pomocné pracovní síly zajistí pro okrskové volební komise místní národní výbory, v jejichž obvodu jsou zřízeny.

(2) Pro místní volební komise zajistí všechny pomocné prostředky místní národní výbor, pro okresní volební komise příslušný okresní národní výbor.

§ 52

(1) Všechny státní orgány a všechny organizace jsou povinny spolupůsobit při provádění tohoto zákona.

(2) Organizace, popřípadě osoby zabývající se polygrafickou činností jsou povinny na žádost orgánů zajišťujících úkoly podle tohoto zákona zabezpečit, aby kandidátní listiny, tiskopisy a ostatní potřebné dokumenty byly včas a řádně rozmnoženy.

§ 53
Nároky členů volebních komisí

(1) Člen komise nesmí být pro výkon své funkce zkrácen na právech a nárocích vyplývajících z jeho pracovního nebo obdobného poměru, zejména má nárok na pracovní volno s náhradou ušlého výdělku.[9])

(2) Člen volební komise má nárok na odměnu. Výši odměny a další podrobnosti stanoví ministerstvo financí České republiky po dohodě s ministerstvem vnitra České republiky obecně závazným právním předpisem.

§ 54

Okolnost, že je někdo kandidátem, nesmí být na újmu v jeho pracovněprávních nebo obdobných vztazích.

§ 55
Hrazení volebních nákladů

(1) Výdaje spojené s volbami do zastupitelstev obcí se hradí ze státního rozpočtu České republiky.

(2) Každá volební strana nese náklady své volební kampaně.

ČÁST DEVÁTÁ
NOVÉ VOLBY

§ 56

(1) Nové volby do zastupitelstev se konají,

a) jestliže se počet členů zastupitelstva sníží o více než jednu třetinu oproti stavu určenému podle § 5,

b) sníží-li se počet členů zastupitelstva v obci, popřípadě v části města do 3 000 obyvatel pod 7 členů,

c) dojde-li ke vzniku nové obce,[10])

d) dojde-li ke vzniku nového městského obvodu, popřípadě městské části.[11])

(2) Konání nových voleb podle tohoto zákona vyhlásí na návrh ministra vnitra České republiky předsednictvo České národní rady. V posledních třech měsících volebního období se nové volby nekonají.

(3) Při nových volbách se přiměřeně použijí ustanovení tohoto zákona.

(4) Náklady na tyto volby hradí obec.

ČÁST DESÁTÁ
USTANOVENÍ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 57

(1) Ministerstvo vnitra České republiky

a) stanoví obecně závazným právním předpisem podrobnosti o úkolech národních výborů při

1. vytváření a vyhlašování volebních okrsků a volebních obvodů,
2. sestavování seznamů voličů,
3. zajišťování a vybavování volebních místností,
4. úschově hlasovacích lístků a jiných volebních dokumentů,

b) vydá vzory hlasovacího lístku, seznamu voličů, osvědčení o zvolení a může stanovit vzory dalších volebních dokumentů,

c) rozhodno o způsobu uložení volebních dokumentů.

(2) Český statistický úřad po dohodě s ministerstvem vnitra České republiky vydá metodiku zpracování výsledků hlasování.

§ 58

Mají-li být pro obce vzniklé před počátkem účinnosti tohoto zákona, které nemají místní národní výbor, zvoleni členové zastupitelstva, provádí přípravu k provedení voleb místní národní výbor, do jehož územní působnosti obce naposledy patřilo.

§ 59

(1) Úkoly svěřené tímto zákonem místním národním výborům přecházejí v okamžiku ustavení orgánů obce na obecní zastupitelstva.[1])

(2) Úkoly svěřené tímto zákonem okresním národním výborům přecházejí na okresní úřady v okamžiku jejich ustavení.

§ 60

Na opatření učiněná příslušnými orgány státní správy k přípravě provedení tohoto zákona již v době před počátkem jeho účinnosti, pokud neodporují zákonu, se hledí tak, jako by byla učiněna za jeho účinnosti.

§ 61

Rozhodujícím pro počet obyvatel obce ve volbách v roce 1990 je stav k 1. lednu 1990. Jestliže po tomto datu došlo ke vzniku obcí rozdělením, orgány statistiky k 1. září 1990 stanoví počet obyvatel připadajících na nově vzniklé obce.

§ 62
Zrušovací ustanovení

Zrušuje se zákon č. 54/1971 Sb., o volbách do národních výborů v České socialistické republice.

§ 63
Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Burešová v. r.

Pithart v. r.

1) Zákon ČNR č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení).

2) Zákon č. 135/1982 Sb., o hlášení a evidenci pobytu obyvatelstva.

3) § 10 a § 499 občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. (úplné znění č. 70/1983 Sb.).

4) § 5 odst. 2 písm. b), § 9 odst. 2 písm. a) a § 24 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.

5) Zákon č. 92/1949 Sb., branný zákon (úplné znění č. 309/1990 Sb.).

6) Zákon č. 73/1990 Sb., o civilní službě.

7) § 244 a násl. občanského soudního řádu.

8) Zákon č. 15/1990 Sb., o politických stranách.

9) Vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 236/1988 Sb., o jiných úkonech v obecném zájmu.

10) § 10 až 12 zákona ČNR č. 367/1990 Sb.

11) § 3 zákona ČNR č. 367/1990 Sb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.